

Regionale forskelle i incidensen af malignt mesoteliom

Ellen Skammeritz¹, Øyvind Omland¹, Johnni Hansen² & Jens Peter Johansen¹

ORIGINALARTIKEL

1) Dansk Ramazzini Center, Afdeling for Arbejdsmedicin, Aalborg Universitetshospital

2) Center for Kræftforskning, Kræftens Bekæmpelse

INTRODUKTION

Malignt mesoteliom (MM) er en sjælden og aggressiv cancer, der oftest er lokaliseret til pleura eller peritoneum, og som er tæt associeret til tidligere udsættelse for asbestfibre. Sygdommen har en lang latenstid på 30-50 år. Den nationale asbestimport i Danmark var størst i starten af 1970'erne, og næsten 90% af den samlede import blev brugt til fremstilling af asbestcementprodukter. Incidensen af MM har været kraftigt stigende i Danmark siden 1950'erne. I 1980 blev der indført et forbud mod brugen af asbest med undtagelse af bl.a. asbestcementproduktion, og først i 1986 blev et totalt forbud implementeret.

Dette studie har til formål at beskrive den tidsmæssige udvikling af nationale og regionale incidensrater af MM for mænd og kvinder i perioden 1943-2009 og dermed undersøge, om der er tegn til, at der er indtrådt en effekt af de danske asbestregulationer. Derudover vil vi sammenligne incidensrater og standardiserede incidensratioer regionerne imellem. Vi vil ydermere undersøge den tidsmæssige udvikling af den nationale overlevelse hos patienter med MM.

MATERIALE OG METODER

Dette studie er baseret på data fra Cancerregisteret. Der har siden registerets opstart i 1943 eksisteret en specifik kode for MM. Alle patienter med MM lokaliseret til pleura, peritoneum eller perikardiet blev inkluderet. Grundet ændringer i kodning og omkodning af tidligere data kan tallene i dette studie variere i forhold til tidligere publikationer på området. Regionale incidensrater blev beregnet ud fra bopæl ved

Chrysotile asbestos.

diagnosetidspunktet, og standardiserede incidensratioer blev beregnet og sammenlignet for statistisk signifikans. Overlevelse blev beregnet ved hjælp af Kaplan-Meier-plot.

RESULTATER

Vi identificerede 3.394 patienter med MM i pleura, peritoneum eller perikardiet. Mænd udgjorde 76%, og de pleurale tumorer udgjorde 87%. Figur 1 i artiklen viser den samlede og lokalisations-specifikke nationale incidens for mænd og kvinder. For mænd ses en kontinuerlig stigning af den samlede incidens med et foreløbigt maksimum på 1,76 pr. 100.000 i 2008-2009. Incidensen for kvinder har været stort set uændret gennem de seneste 20 år.

Den regionale incidens for mænd har siden slutningen af 1980'erne været højst i Region Nordjylland, mens der stort set ikke ses nogen regional forskel for kvinder. Mænds relative risiko for at udvikle MM er signifikant forhøjet i Region Nordjylland (standardiseret incidensratio (SIR) = 1,38) og Region Hovedstaden (SIR = 1,33). I 2008-2009 var forskellen i relativ risiko for udvikling af MM mellem Region Nordjylland og Region Syddanmark 1,53 (95% konfidens-interval: 1,37-1,70).

Medianoverlevelsen viser en positiv tendens for både mænd og kvinder, men prognosen er stadig alvorlig med en overlevelse på 12,5 måneder for mænd og 13,3 måneder for kvinder i 2008-2009.

KONKLUSION

Den nationale MM-incidens for mænd viser endnu ikke faldende tendens, men der er dog tegn på en deceleration af stigningen siden 2000. Den høje regionale incidens af MM hos mænd i Region Nordjylland i de senere årtier kan sandsynligvis primært tilskrives den manglende lovgivning mod brugen af asbest i asbestcementindustrien.

KORRESPONDANCE: Ellen Skammeritz, Skovfaldet 20, 8200 Aarhus N.
E-mail: ellenskam-meritz@gmail.com

DANISH MEDICAL JOURNAL: Dette er et resume af en originalartikel publiceret på danmedj.dk som Dan Med J 2013;60(3):A4592.